

Espoon vesiensuojelun toimenpideohjelma 2022–2027

Toimenpiteiden seuranta syksy 2022- kevät 2023

Sisällys

Yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä.....	1
Pohjavedet.....	1
Jätevedet.....	1
Maatalous.....	2
Metsätalous.....	3
Hulevedet.....	3
Ilmastonmuutokseen varautuminen.....	4
Kaavoitus.....	5
Vedenotto.....	6
Vesistökuunnostus- ja hoitotoimenpiteet.....	6
Järvi- ja rannikkovesikunnostukset.....	6
Virtavesikunnostukset.....	7
Vesistökohtaiset toimenpiteet.....	8
Mankinjoen vesistö.....	8
Espoonjoen vesistö.....	9
Vantaanjoen vesistö.....	10
Finnobäckenin vesistö.....	10
Monikonpuron vesistö.....	11
Gräsanojan vesistö.....	11
Soukanojan vesistö.....	11
Rannikkovedet.....	12
Tutkimus ja toimenpiteiden vaikutusten seuranta.....	13
Viestintä ja neuvonta.....	13

Yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä

Pohjavedet

Taulukko 1. Toimenpiteet pohjavesien suojelemiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Asukasviestintä pohjavedestä	Maailman vesipäivänä tehty uutisointia pohjavesistä. Toimenpide valmis.	Ympäristönsuojelu
Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteuttaminen ja toteutumisen seuranta soveltuvin osin	Jatkuvaa	Ympäristönsuojelu
Vanhojen pylväsmuuntamoiden korvaaminen puistomuuntamoilla ja keräysaltailla	Jatkuvaa	Caruna Oy
Varavedenottoalueilla (Brinkinmäki, Lahnus, Metsämaa ja Puolarmetsä) selvitetään mahdollisuutta vähentää tai korvata tiesuolausta kaupungin omistamilla kaduilla ja valtion hallinnoimilla väylillä	Alustavia keskusteluja käyty ja selvitys käynnistynyt	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, ELY-keskus, Väylävirasto

Jätevedet

Taulukko 2. Toimenpiteet jätevesien hallinnan tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Viemäriverkoston liittymättömien kiinteistöjen paikantaminen ja liittymiseen velvoittamisen tehostaminen	Luotiin valvonnan toimintatavat, paikannettiin kymmeniä kiinteistöjä ja lähetettiin 15 liittymiskehotusta.	Ympäristönsuojelu
Kaupungin omien pienpuhdistamojen puhdistustehon selvittäminen ja saattaminen nykyvaatimuksia vastaaviksi		Tilakeskus
Puhdistamojen puhdistustehon ja toimivuuden valvonta	Jatkuvaa	Ympäristönsuojelu
Blominmäen jätevedenpuhdistamon rakennuttaminen	Valmis	HSY
Ylivuotovesien vähennys	Jatkuvaa	HSY
Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen		Kaupunkitekniikan keskus, HSY, ympäristönsuojelu
Jätevesijärjestelmien ja viemäri liittymisen vaatimustenmukaisuuden valvonta rakennuslupien yhteydessä	Jatkuvaa	Rakennusvalvonta

Uuden jätevesiviemäriverkoston suunnittelu ja rakentaminen uusille rakentamisalueille ja olemassa oleville alueille tuoden ne viemäröinnin piiriin	Jatkuvaa	HSY, kaupunkitekniikan keskus
Suomenojan ja tulevan Blominmäen jätevedenpuhdistamoiden hoitaminen	Jatkuvaa	HSY
Kiinteistönomistajien ja rakentajien neuvonta hajajätevesiasioissa	Jatkuvaa	Ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta
Kiinteistöjen omien jätevedenpuhdistamojen toimivuuden ja vaatimustenmukaisuuden valvonta	Jatkuvaa. Valvontaa tehdään resurssien puutteessa vain haittailmoitusten perusteella.	Ympäristönsuojelu

Maatalous

Taulukko 3. Toimenpiteet maatalouden vesiensuojelun tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Kuormittavimpien peltoalueiden selvitys ja tiedotus maanomistajille	Ei aloitettu	Ympäristönsuojelu, Länsi-Uudenmaan maaseutuhallinto, maanviljelijät, vesiensuojeluyhdistykset, ELY-keskus, Luonnonvarakeskus
Tilakohtainen neuvonta	Jatkuvaa	Länsi-Uudenmaan maaseutuhallinto, Ruokavirasto, tilaneuvojat, ELY-keskus
Hankekohtaiset neuvontatilaisuudet	Viljelijäwebinaari 17.1.2023	Ympäristönsuojelu, Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys
Nitraattiasetuksen valvonta eläinsuojien osalta	Jatkuvaa	Ympäristönsuojelu

Metsätalous

Taulukko 4. Toimenpiteet metsätalouden vesiensuojelun tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Tiedon lisääminen ja neuvonta metsätalouden vesiensuojelusta	Jatkuvaa	Suomen metsäkeskus, Tapio Oy, Luonnonvarakeskus, metsäalan toimijat
Metsätalouden vesistökuormituksen riskipaikkojen kartoitus	Ei aloitettu	Ympäristönsuojelu, Suomen metsäkeskus, Luonnonvarakeskus
Tiedotusta metsätalouden kuormitukselle herkistä ja kalataloudellisesti arvokkaista vesistöistä	Herkkien vesistöjen kartoitus aloitettu	Ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Vesilain valvonta metsänhoitoa koskevin osin	Jatkuvaa	ELY-keskus
Espoon virtavesikartoituksen tuloksien hyödyntäminen puronvarsikohteiden hoidossa	Jatkuvaa	Luonnonhoitoyksikkö, maanomistajat
Metsätyöohjelman kommentointi	Jatkuvaa	Luonnonhoitoyksikkö

Hulevedet

Taulukko 5. Toimenpiteet hulevesien hallinnan tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Laaditaan Pääkaupunkiseudun työmaavesiopas	Käynnissä	PKS ympäristönsuojelut, rakennusvalvonnat ja tekniset keskuksat, HSY
PKS työmaavesioppaan ja maalämpökaivojen porausvesien käsittelyohjeen jalkauttaminen	Jatkuvaa	Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, hulevesityöryhmä, ympäristönsuojelu, HSY
Happamien sulfaattimaiden kansallinen opas rakennushankkeisiin 2022- oppaan jalkauttaminen	Jatkuvaa. Espoon kaupunki on mukana jatkohankkeessa (HAKAKO-hanke).	Kaupunkitekniikan keskus, ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta, ELY-keskus, Geologian tutkimuskeskus
Espoon hulevesiohjelman toteutus ja jalkauttaminen kaupungin eri toimialoille	Jatkuvaa. Huomioidaan mm. osana asemakaavoitusta. Ohjeistun hulevesiviemärin pään välpystä valmistunut.	Hulevesityöryhmä, kaupungin kaikki toimialat, HSY

Hulevesien puhdistaminen biohiilen avulla - pilottiprojektin vaikuttavuuden seuranta	Otsolahden biohiilisuodattimen puhdistustehon seuranta jatkuu.	Kaupunkitekniikan keskus
Hulevesien laadullisen käsittelyn tehostaminen	Merituulentie biosuodatusrakenteiden toimivuuden seuranta käynnistymässä	Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu,
Hulevesitiedon hallinta -hanke (HUTI)	Käynnissä	HSY ja kunnat
Kehitetään tiesuolauksen vesistövaikutusten vähentämistä		Kaupunkitekniikan keskus, väylävirasto, ympäristönsuojelu, ELY-keskus

Ilmastonmuutokseen varautuminen

Taulukko 6. Toimenpiteet ilmastonmuutokseen varautumiseen.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Vesiuomat (myös rajaojat) pyritään säilyttämään avoimina ja niiden putkituksia maan alle tulee välttää	Jatkuvaa. Esim. Metsätontun asemakaavamuutoksessa avataan putkitettua osaa avouomaksi	Kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu, asukkaat
Tulvatasanteet ja vesienhoidollisesti sopivien tulvasuojelukeinojen lisääminen	Jatkuvaa. Esim. Vanhankartanonpurolle-Niipperinpurolle suunniteltu tulvatasanteita	Kaupunkitekniikan keskus, maan- ja vesialueen omistajat, ojitussyhteisöt, ELY-keskus, ympäristönsuojelu
Luonnonmukaisia hulevesien käsittelymenetelmiä myös vanhoille asuinalueille	Jatkuvaa	Kaupunkitekniikan keskus, luonnonhoito ja viheryksikkö, hulevesityöryhmä, rakennusvalvonta
Luonnonmukaisten hulevesien käsittelymenetelmien edistäminen	Jatkuvaa	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu, hulevesityöryhmä, rakennusvalvonta
Viherkattojen edistäminen	Jatkuvaa. Esim. viherkattovision tavoitteiden huomioiminen asemakaavoituksessa kaavamääräyksin ja -merkinnöin.	Kaupunkisuunnittelu, rakennusvalvonta, tilapalvelut

Kaavoitus

Taulukko 7. Toimenpiteet kaavoituksen vesiensuojelun tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Tilan varaaminen lumelle sekä hulevesien viivyttämiseksi ja imeyttämiseksi	Jatkuvaa. Huomioidaan osana asemakaavoitusta.	Kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikan keskus
Asemakaavan hulevesimääräysten kehittäminen	Jatkuvaa. Hulevesimääräyksistä on käyty yhteistä keskustelua ja tiedonvaihtoa määräysten toimivuudesta ja vaikutuksista kaavoituksen, rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun sekä kaupunkitekniikan keskuksen kesken. Työmaa-aikaisten hulevesien hallintaa koskevaa kaavamääräystä tarkennettu (lisätty viittaus Espoon työmaavesioppaaseen).	Kaupunkisuunnittelu, hulevesityöryhmä
Maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon olemassa oleva tieto sisävesien ja merialueen luontoarvioista	Jatkuvaa. Esim. Keilarannan kaavan yhteydessä laadittu vedenlaatu- ja virtaus selvitys sekä kalatalous selvitys merialueelta.	Kaupunkisuunnittelu, Ympäristönsuojelu
Läpäisemättömän pinnan määrä pidetään mahdollisimman pienenä	Jatkuvaa. Huomioidaan osana asemakaavoitusta.	Kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikan keskus
Arvokkaat virtavesi- ja pienvesikohteet sekä niiden luontainen vesitasapaino tunnistetaan ja turvataan kaavoituksen ja muun suunnittelun keinoin	Jatkuvaa. Huomioidaan osana asemakaavoitusta. Tunnistetaan virtavesien arvo ja määritellään suojavyöhyke. Esim. Turvesuonristin asemakaavassa tiukat määräykset rakentamisen vaikutuksista luontoon ja Mankkaanpuroon, asemakaavamuutos Lasihytti (Espoonjoki)	Kaupunkisuunnittelu, Ympäristönsuojelu
Pohjavesien muodostumisalueiden huomiointi siten, että vettä imeytyy riittävästi maaperään	Jatkuvaa. Huomioidaan osana asemakaavoitusta.	Kaupunkisuunnittelu, Ympäristönsuojelu
Maankäytön suunnittelu haja-asutusalueilla siten, että taajamiin on kannattavaa rakentaa jätevesiviemäriverkosto	Jatkuvaa	Kaupunkisuunnittelu
Tulvasuojelun suunnittelu kaavoituksessa	Jatkuvaa. Huomioidaan osana asemakaavoitusta. Esim. Maarinkulma tulva-altaan yleissuunnitelma, asemakaavamuutokset Seiliniitty (tontin korottaminen), Metsätonttu (hulevesien viivytyks).	Kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikan keskus

Vedenotto

Taulukko 8. Toimenpiteet vedenoton haitallisten vesistövaikutusten hillitsemiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Vedenoton vaikutuksista tehostettua neuvontaa vedenottajille	Ei aloitettu	Ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Valvonta AVI:n luvittamissa vedenotto-kohteissa	Jatkuva	ELY-keskus, Ympäristönsuojelu
Vähävetisyysajan dokumentointi	Osin jatkuvaa vedenottolupamääräysten mukaisesti	Vedenottajat

Vesistökuunnostus- ja hoitotoimenpiteet

Järvi- ja rannikkovesikuunnostukset

Taulukko 9. Toimenpiteet järvi- ja rannikkovesikuunnostuksien edistämiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Päivitetään järvikunnostusopas asukkaille	Ei aloitettu	Ympäristönsuojelu
Toteutetaan kunnostustoimenpiteitä	Ks. Vesistökohtaiset kunnostustoimenpiteet	Hankekohtaisesti osakunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja kaupunkitekniiikan keskus
Pienten vesistökuunnostusavustusten tarjoaminen	Vuonna 2022 avustettu toimenpiteitä ja tutkimuksia Hannusjärvellä ja Sahajärvellä	Ympäristönsuojelu
Asukasyhteistyö: tilaisuudet ja yhteydenpito kunnostuksiin liittyen	Espoon Pitkäjärven ja Lippajärven kunnostushankkeessa sekä Pitkäjärven vesienhallintahankkeessa on järjestetty tilaisuuksia asukkaille ja sidosryhmille.	Hankekohtaisesti osakunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja kaupunkitekniiikan keskus

Virtavesikunnostukset

Taulukko 10. Virtavesikunnostukset ja niihin liittyvät toimenpiteet.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Vaellusesteiden sijainnin päivittäminen kaupungin paikkatietojärjestelmään	Jatkuvaa	Kaupunkitekniikan keskus, ympäristönsuojelu
Pienten vaellusesteiden poisto (esim. tierumpujen muutos tai korvaaminen silloilla)	Jatkuvaa, esim. Monikonpuron Soittokunnanpuiston putken säleikön muokkaaminen kalojen nousumahdollisuuden parantamiseksi	Kaupunkitekniikan keskus
Suurten vaellusesteiden (säännöstelypadot) poisto, kalateiden suunnittelu ja rakentaminen	Kolmen säännöstelypadon poistoon saatu vesilain mukainen lupa	HSY, kaupunkitekniikan keskus
Pienten virtavesien kunnostukset	Monikonpurolla tehty pienimuotoista kunnostusta Vaelluskala ry:n toimesta	Vaelluskala ry
Suurten virtavesien elinympäristö- ja kalataloudelliset kunnostukset	Espoonjoen kunnostuksen yhteydessä toteutetut kalataloudelliset kunnostukset valmistuivat	Kaupunkitekniikan keskus
Päivitetään opas uomien muokkaamiselle ja oppaan jalkautus	Ei aloitettu	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Säännöstelyn purku ja muutosselvitykset	Kolmen säännöstelypadon poistoon ja säännöstelyn purkamiseen saatu vesilain mukainen lupa	HSY, kaupunkitekniikan keskus
Vaelluskalojen kutu- ja pienpoikasalueiden kartoitus	Tietojen koonti tiedossa olevista lisääntymisalueista aloitettu	Ympäristönsuojelu, yhdistykset, Luonnonvarakeskus, Helsinki-Espoo kalatalousalue

Vesistökohtaiset toimenpiteet

Mankinjoen vesistö

Taulukko 11. Toimenpiteet Mankinjoen vesistön vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Loojärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Kuormitus selvitys ja kunnostussuunnitelma laadittu 2020	Espoon ja Kirkkonummen ympäristönsuojelut
Loojärvi	Vaellusesteen purku	Mankinjoen perkausyhtiö selvittää padon muuttamista vaelluksen mahdollistavaksi padon kunnostustyön yhteydessä	Mankinjoen perkausyhtiö
Nuoksion Pitkäjärvi	Säännöstelypadon korvaaminen pohjapadolla	Vesilupapäätös annettu, ei valituksia. Tarjousneuvottelut käynnissä.	HSY yhteistyössä kaupunkitekniikan keskuksen kanssa
Dämman	Säännöstelypadon korvaaminen pohjapadolla ja kalatie	Vesilupapäätös annettu, ei valituksia. Tarjousneuvottelut käynnissä.	HSY yhteistyössä kaupunkitekniikan keskuksen kanssa
Gumbölenjoki	Alivirtaamakauden veden riittävyyden dokumentointi ja hyödynsaajien neuvonta	Virtaaman dokumentointi osa vedenottolupia	Golfkentät
Muut vesimuodostumat	Tarvittaessa toimenpiteitä hyvän tilan säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi	Sahajärvellä tutkittu järveen laskevien ja lähtevän puron vedenlaatua.	Nuoksion Sahajärvi-seura ry

Espoonjoen vesistö

Taulukko 12. Toimenpiteet Espoonjoen vesistön vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Matalajärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Metsähallitus valmistelee hoito- ja käyttösuunnitelmaa, Datakeskushankkeen ympäristönparannussuunnitelman tavoitteena edistää vesiensuojelua	Metsähallitus, Datakeskus-hanke
Matalajärvi	Säännöstelyn kehittäminen, vaellusesteen poisto	Vesilupapäätös annettu, ei valituksia. Tarjousneuvottelut käynnissä.	HSY yhteistyössä kaupunkitekniikan keskuksen kanssa
Bodominjärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Ei aloitettu	Vesialueen omistajat, valuma-alueen maanomistajat ja yhdistykset, ojitussyhteisöt, ympäristönsuojelu
Bodominjärvi	Säännöstelypadon uusiminen ja kalojen nousuesteen poisto	Vesilupapäätös annettu, ei valituksia. Tarjousneuvottelut käynnissä.	HSY yhteistyössä kaupunkitekniikan keskuksen kanssa
Espon Pitkäjärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Kunnostushanke ja vesienhallintahanke käynnissä. Vanhankartanonpuron-Niipperinpuron tulvasuojaushanke.	Vantaan kaupunki, ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, ELY-keskus
Lippajärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Kunnostushanke käynnissä	Ympäristönsuojelu
Glomsinjoki	Vaellusesteiden poisto: Bembölen Myllykosken myllypato	Myllyraunioiden kunnostussuunnitelma tulee päivittää. Toimenpiteet vaativat poikkeusluvan ELY-keskukselta.	Kaupunkitekniikan keskus
Glomsinjoki	Alivirtaamakauden veden riittävyden dokumentointi ja hyödynsaajien neuvonta	Ei aloitettu	Hyödynsaajat, ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Glimsinjoki	Alivirtaamakauden veden riittävyden dokumentointi ja hyödynsaajien neuvonta	Ei aloitettu	Hyödynsaajat, ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Muut vesimuodostumat	Tarvittaessa toimenpiteitä hyvän tilan säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Vesialueen omistajat, osakaskunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja

			kaupunkitekniikan keskus
--	--	--	--------------------------

Vantaanjoen vesistö

Taulukko 13. Toimenpiteet Vantaanjoen vesistön vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Lakistonjoki-Raasilanoja	Vaellusesteiden poisto; Lakiston pato ja Takkulan Myllyojan pato	Ei aloitettu	Hyödynsaajat, vesialueen omistajat, valuma-alueen maanomistajat ja yhdistykset, ELY-keskus
Muut vesimuodostumat	Tarvittaessa toimenpiteitä hyvän tilan säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Hankekohtaisesti vesialueen omistajat, osakaskunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja kaupunkitekniikan keskus

Finnobäckenin vesistö

Taulukko 14. Toimenpiteet Finnobäckenin vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Vain yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristönsuojelu
Vaellusesteiden poisto	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristönsuojelu

Monikonpuron vesistö

Taulukko 15. Toimenpiteet Monikonpuron vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Vain yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Pienimuotoista kunnostusta Vaelluskala ry:n toimesta	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu
Vaellusesteiden poisto	Jatkuvaa. Esim. Soittokunnanpuiston putken säleikön muokkaaminen kalojen nousumahdollisuuden parantamiseksi	Kaupunkitekniikan keskus, Vaelluskala ry

Gräsanojan vesistö

Taulukko 16. Toimenpiteet Gräsanojan vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Vain yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Gräsanojan tulvasuojelu ja kunnostus -hankkeen rakennussuunnitelmat valmiina	Kaupunkitekniikan keskus
Vaellusesteiden poisto	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu

Soukanojan vesistö

Taulukko 17. Toimenpiteet Soukanojan vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Virtavedet	Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Vain yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY

Virtavedet	Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu
Virtavedet	Vaellusesteiden kartoitus ja poisto	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu
Hannusjärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Käynnissä. Hoito- ja käyttösuunnitelma valmistunut 2021, ja suunnitelma huomioitu Hannusrannan kaavahankkeessa. Laskupuron selvitys valmistunut.	Espoon Hannusjärven suojelu ry, Kaupunkitekniikan keskus

Rannikkovedet

Taulukko 18. Toimenpiteet rannikkovesien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Koko rannikkoalue	Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Vain yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Koko rannikkoalue	Rehevöityneiden merenlahtien kunnostustarpeen arviointi ja kunnostus	Sömmarö Seura ry:n Bredvikenin ekologisen tilan parantaminen -hanke	Sömmarö Seura ry
Koko rannikkoalue	Kalojen tärkeimpien kutualueiden tunnistaminen, turvaaminen ja kunnostaminen	Keilarannan kaavatyön yhteydessä tehty kalatalousselvitys Seurasaarenselältä	Helsinki-Espoon kalatalousalue, Luonnonvarakeskus, ELY-keskus, Metsähallitus (VELMU), ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu
Koko rannikkoalue	Tiedot arvokkaista meriluontokohteista ja -lajistosta kaupungin paikkatietojärjestelmässä	Paikallisesti arvokkaat vedenalaiset meriluontoalueet (PEMMA) lisätty tietojärjestelmään	Ympäristönsuojelu, Metsähallitus (VELMU), kaupunkitekniikan keskus
Koko rannikkoalue	Venesatamista aiheutuvien haittojen vähentämisen	Jatkuvaa	Liikuntapalvelut, venekerhot, ELY-keskus, AVI, ympäristönsuojelu,
Koko rannikkoalue	Vesirakentamisesta ja ruoppauksista aiheutuvien haittojen vähentäminen	Jatkuvaa	Toiminnanharjoittajat, ELY-keskus, AVI, ympäristönsuojelu, rakennusvalvontakeskus

Otsolahti	Rehevöityneen merenlahden kunnostus	Perustilaselvitys tehty 2017. Hulevesien käsittely jatkuva.	Kaupunkitekniikan keskus
-----------	-------------------------------------	---	--------------------------

Tutkimus ja toimenpiteiden vaikutusten seuranta

Taulukko 19. Toimenpiteet tiedon lisäämiseksi pinta- ja pohjavesien tilasta sekä luontoarvoista.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Pintavesien laadun seuranta	Jatkuva	Ympäristönsuojelu, ELY-keskus, velvoitetarkkailun alaiset toimijat
Pohjavesien laadun ja pinnantason seuranta	Jatkuva	Ympäristönsuojelu, geotekniikkayksikkö, HSY
Asukkaiden ohjeistus omatoimiseen vesistöjen tarkkailuun	Ohjeistusta annettu pyydettyä	Ympäristönsuojelu
Tiedon lisääminen järvien luontoarvoista	Ei aloitettu	Ympäristönsuojelu

Viestintä ja neuvonta

Taulukko 20. Toimenpiteet pinta- ja pohjavesiin liittyvän viestinnän ja neuvonnan tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Tutkimus- ja selvitystiedon jakaminen ja jalkauttaminen	Jatkuva	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu
Viestinnän tehostaminen vesistöjen tilasta ja kunnostushankkeista	Espoon Pitkäjärven ja Lippajärven liittyvillä hankkeilla on omat nettisivut. Kunnostushankkeen ajankohtaisista asioista viestitään hankkeen sidosryhmille.	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus
Neuvonnan tehostaminen kaupungin ulkopuolisille tahoille	Mahanpuruja muovista - viestintäkampanja, kalastuskieltokyltit Gumbölen kalatielle ja Monikonpurolle	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, HSY